

EKONOMİYE DAİR ÖNE ÇIKAN DÜZENLEMELER

25 MAYIS – 31 MAYIS 2023

(25-31 Mayıs 2023)¹

- KOBİ tanımı güncellendi. Küçük ve Orta büyüklükteki (KOBİ) işletmeler yönetmeliği ile KOBİ'lerin sınıflandırılması, nitelikleri ve işletme türleri yeniden belirlendi.** Küçük ve Orta büyüklükteki (KOBİ) işletmeler yönetmeliği Resim Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Buna göre, yıllık çalışan sayısı 10 kişiden az olan ve yıllık net satışı miktarı veya mali bilançosu 5 milyon liradan fazla olmayan mikro işletmelerde çalışan sayısı aynı kalmakla birlikte mali bilançosu 10 milyon lirayı aşmayan işletmeler olarak tanımlandı. Yıllık çalışan kişi sayısı 50 kişiden az olan, yıllık net satış miktarı veya mali bilançosu 25 milyon TL'den fazla olmayan işletmeler olarak tanımlanan küçük işletmelerde de çalışan sayısı 50 kişiden az olan, yıllık satışı miktarı veya mali bilançosundan herhangi biri 100 milyon lirayı aşmayan işletmeler olarak belirlendi. Yıllık çalışan kişi sayısı 250 kişiden az olan, yıllık net satış miktarı veya mali bilançosu 250 milyon TL'den fazla olmayan işletmeler olarak sınıflandırılan orta büyüklükteki işletmeler de yine çalışan sayısı 250 kişiden az olan, yıllık net satış miktarı veya mali bilançosu ise 500 milyon lirayı aşmayan işletmeler olarak sınıflandırıldı.²
- Deprem bölgesinde ödenmemiş elektrik ve doğalgaz faturalarına muafiyet. Olağanüstü hal (OHAL) kapsamında 6 Şubat depremlerinde afet bölgesi olarak kabul edilen illerde, ağır veya orta hasarlı meskenlerde elektrik ve doğalgaz abonelerinin ödenmemiş tüketim bedelleri tahsil edilmeyecek.** Resmi Gazete'de yayımlanan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tebliğine göre, 6 Şubat öncesinde tahakkuk etmiş ancak tahsilatı gerçekleştirilmemiş son fatura ile varsa daha önceki dönemlere ilişkin ödenmemiş tüketim faturaları, bu tarih itibarıyla tahakkuka dönüşmemiş tüketimlere ilişkin faturalar ve ek tüketim faturaları terkin edilecek. Bu kapsamda, görevli tedarik ve doğalgaz dağıtım şirketleri ile organize sanayi bölgeleri, konut veya işyerlerine ilişkin ilgili bakanlıkların birimlerinden edindikleri hasar durum bilgilerine göre tüketim giderleri terkin kapsamına alınacak tüketim yerlerini belirleyecek.
- Abonelik sözleşmeleri iptal, güvence bedelleri iade edilecek.** Düzenlenmeye tabi tarifelerle görevli tedarik şirketinden elektrik, doğal gaz dağıtım şirketinden ise doğal gaz temin eden tebliğ kapsamındaki tüketicilerin abonelik sözleşmeleri mücbir sebep hali dolayısıyla 6 Şubat tarihi itibarıyla feshedilecek veya sonlandırılacak. Şirketler, feshedilen veya sonlandırılan sözleşmeler uyarınca aldıkları güvence bedelleri için terkin başvurusunda bulunamayacak ve bu güvence bedellerini, mahsuplaşmaya konu etmeksizin, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde tüketiciye veya varislerine iade edecek. Enerji Ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, tedarik ve dağıtım şirketlerince Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'na (EPDK) sunulan belgelerin incelenmesi sonrası 3 iş günü içinde şirketlere terkin esas ödemeleri gerçekleştirecek. Terkin esas borçların ödenmesine sonrası, şirketlerce 3 iş günü içinde ilgili tüketicilere veya varislerine, geçmiş dönemden kalan borçların bakanlık bütçesinden karşılanarak ödendiği hususunda bildirim yapılacaktır.³
- Borç yapılandırma başvuru süresi 1 ay uzatıldı. Devlete olan borçların yapılandırılması için başvuru süresi 1 ay uzatıldı. Karar, Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.** Bazı alacakların yeniden yapılandırılması ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair 7440 sayılı yasakapsamında getirilen kamu alacaklarının yapılandırılması uygulamasında süre uzatıldı. Resmi Gazete'de yayımlanan süre uzatımına dair Cumhurbaşkanı kararına göre, yasa kapsamında öngörülen başvuru, bildirim ve beyan süreleri 30 Haziran'a kadar, ilk taksit ödeme süreleri de 31 Temmuz'a kadar uzatıldı.

Söz konusu yasayla getirilen yapılandırma uygulaması tüm vergiler, trafik, sosyal güvenlik primleri, askerlik, nüfus, köprü, otoyol kaçak geçiş cezaları, adli para cezaları, idari para cezaları, öğrenim kredisi borçları, destekleme primi borçlarını kapsıyor. Yapılandırma için son başvuru tarihi 31 Mayıs olarak belirlenmişti.⁴

- MASAK'ın elektronik tebligat yapacağı kuruluşlara ekleme. MASAK'ın, elektronik tebligat yapacağı kuruluşlar arasına, tasarruf finansman şirketleri ile ödeme ve elektronik para kuruluşları da eklendi.** Hazine ve Maliye Bakanlığınca hazırlanan "Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı (MASAK) Elektronik Tebligat Sistemine İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik", Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Başkanlık tarafından oluşturulacak e-tebligat altyapısının işleyişine ilişkin usul ve esasları düzenleyen yönetmelikte yapılan değişiklikle Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun kapsamında yapılacak e-tebligatın muhatabı olan kuruluşlar arasına, tasarruf finansman şirketleri, ödeme ve elektronik para kuruluşları dahil edildi. Söz konusu şirket ve kuruluşlar, e-tebligatın yapılması ve cevapların gönderilmesi amacıyla sistem üzerinde oluşturulan kullanıcı hesabının açılması için 1 Ağustos 2023'e kadar Başkanlığa başvuru yapacak. Bu sürenin uzatılmasında Başkanlık yetkili olacak.
- Uyum görevlisi yardımcılığına ilişkin düzenleme.** Öte yandan, "Suç Gelirlerinin Aklanmasının ve Terörün Finansmanının Önlenmesine İlişkin Yükümlülükler Uyum Programı Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" de Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Suç gelirlerinin aklanmasının ve terörün finansmanının önlenmesi amacıyla yükümlülerin uyum programı oluşturmaları ve uyum görevlisi atamalarına ilişkin usul ve esasları düzenleyen yönetmelikte yapılan değişiklikle kıymetli maden aracı kuruluşları, A grubu yetkili müesseseler, portföy yönetim şirketleri, finansman, faktoring ve finansal kiralama şirketleri, ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşlarının belirleyecekleri uyum görevlisi yardımcısının gereken şartları sağlaması için tanınan süre 1 yıl ertelendi. Buna göre, 1 Haziran 2023'te dolacak süre 1 Haziran 2024 olarak belirlendi.⁵
- Airfryer ithalatında geçerli gözetim uygulamasına düzenleme. Resmi Gazete'de yayımlanan düzenlemeye göre, bazı elektrikli ev cihazlarının ithalatına uygulanan gözetim uygulamasının kapsamı genişletildi. Böylelikle daha önce airfryerleri da kapsayan ve iptal edilen düzenlemede başa dönüldü.** Bazı elektrikli ev cihazlarının ithalatında uygulanan gözetim uygulamasının kapsamı genişletildi. Resmi Gazete'de yayımlanan ithalatta gözetim uygulanmasına ilişkin 2023/7 sayılı tebliğde değişiklikler yapan tebliğle, robot süpürgeler ve airfryerlar da dahil olmak üzere bazı elektrikli ev cihazları için 23 Mart'ta yayımlanan tebliğle uygulamaya konulan gözetim uygulaması, zaman içinde yapılandırma değişiklikleri iptal edilerek ilk haliyle yeniden uygulamaya konuldu. Resmi Gazete'de 23 Mart tarihinde yayımlanan ithalatta gözetim uygulanmasına ilişkin tebliğle 100 doların altında birim kıymetinin altındaki airfryer cihazlarına başlatılan ve 29 Mart'ta yayımlanan aynı adlı tebliğle gözetim uygulamasından çıkarılan bu cihazlar, yayımlanan tebliğle yeniden aynı birim değerle gözetim uygulamasına dahil edildi. Bu kapsamda 100 doların altında birim gümrük kıymetini haiz airfryerların ithalatında gözetim uygulaması yeniden başladı. Tebliğle ayrıca gümrük tarife istatistik pozisyonu listesinde 8516 numaralı fasıl altında yer alan "diğer ısıtıcı ve sobaların 40 doların altında birim gümrük kıymetini haiz olanlarına uygulanan gözetim uygulamasından dizel araçlarda kullanılan ön ısıtma kaloriferleri gözetim uygulaması dışına çıkarıldı.⁶

- 8. Bankaların net istikrarlı fonlama oranı hesaplanacak. Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından hazırlanan "Bankaların Net İstikrarlı Fonlama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmelik" Resmi Gazete'de yayımlandı.** Yönetmelikle bankaların uzun vadede konsolide ve konsolide olmayan bazda maruz kalabilecekleri fonlama riskinin likidite düzeylerinin bozulmasına yol açmasını önleyebilmek amacıyla istikrarlı fonlamayapmalarını sağlamaya yönelik usul ve esasları belirlendi.
- Buna göre, net istikrarlı fonlama oranı, mevcut istikrarlı fon tutarının gerekli istikrarlı fon tutarına bölünmesi suretiyle konsolide ve konsolide olmayan bazda hesaplanacak.
- Mevcut istikrarlı fon, bankaların yükümlülük ve özkaynaklarının kalıcı olması beklenen kısmını; gerekli istikrarlı fon, bankaların bilanço içi varlıklarının ve bilanço dışı borçlarının yeniden fonlanması beklenen kısmını ifade edecek.
- Özkaynak hesaplama dönemleri itibarıyla aylık olarak hesaplanan konsolide ve konsolide olmayan net istikrarlı fonlama oranının mart, haziran, eylül ve aralık dönemleri itibarıyla üç aylık basit aritmetik ortalaması yüzde yüzden az olamayacak. Kurul, TCMB'nin uygun görüşü alınmak suretiyle, yabancı para cinsinden konsolide ve konsolide olmayan bazda hesaplanan net istikrarlı fonlama oranı için asgari bir oran tesis etmeye, bu oranın hesaplanmasına ve tutturulmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkili olacak.
- Kurul, TCMB'nin uygun görüşü alınmak suretiyle fonlama riski düzeylerini dikkate alarak banka ya da banka grubu bazında daha ihtiyatlı usul ve esaslar belirleyebilecek.
- Kalkınma ve yatırım bankaları, Kurulca aksi belirleninceye kadar, üçüncü fıkrada belirlenen asgari oranları tuturmaktan muaf olacak.⁷
- 9. Doğalgaz piyasası tarifeler yönetmeliğinde değişikliğe gidildi. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından (EPDK), "Doğal Gaz Piyasası Tarifeler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik" yayımlandı.** Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren EPDK'nin konuya ilişkin Kurul kararına göre, iletim ve sevkiyat kontrol tarifeleri, üretilen ve ithal edilen doğal gazın nakli için iletim şebekesinden yararlanan eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin uygulanacak ve ŞİD (şebeke işleyiş düzenlemeleri) kapsamında tanımlanan iletim bedeli ile üretilen, ithal ve ihraç edilen doğal gazın sevkiyat kontrolüne ilişkin bedeller ile tarifelerin uygulanmasına ilişkin hüküm ve şartlardan oluşacak.
- Kurum, yapılan değişiklikle ayrıca transit iletim tarifelerini ve ihracata ilişkin iletim tarifelerini, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görüşünü alarak yurt içi iletim tarifelerinden farklı usul ve esaslara göre tespit etme yetkisine sahip olacak.⁸
- 10. SEDDK'ya yeni yetki. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu'na (SEDDK), sermaye yeterliliğine esas özsermayede indirim kalemi olarak sayılan bilanço kalemlerine istisna getirme yetkisi verildi.** "Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Sermaye Yeterliliklerinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" Resmi Gazete'de yayımlandı.
- Konuya ilişkin SEDDK tarafından yapılan açıklamada, "26 Mayıs 2023'te ve 32202 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan, 'Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Sermaye Yeterliliklerinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik' ile SEDDK'ya sermaye yeterliliğine esas özsermayede indirim kalemi olarak sayılan bilanço kalemlerine istisna getirme yetkisinin tanınmaktadır" ifadelerine yer verildi.
- Değişen ekonomik koşullar çerçevesinde söz konusu kalemlerde hızlı değişiklik yapılmasının, şirketlerin sermaye yeterliliği hesaplamasında esneklik sağlanması için önem arz ettiği belirtilen açıklamada, ülke ekonomisinin desteklenmesi açısından da önemli olduğu vurgulandı.⁹

Kaynaklar:

¹ Bu bülten TEPAV tarafından hazırlanmakta ve iş dünyasının yakından takip ettiği vergi, istihdam, devlet destekleri, ticaret ya da finansal alanlardaki öne çıkan yasal düzenlemeleri esas almaktadır.

² Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler Yönetmeliği (Karar Sayısı: 7297). Resmi Gazete, Sayı: 32201. (25 Mayıs 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/05/20230525-6.pdf>

³ Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında: Olağanüstü Hal Kapsamında Enerji Tüketim Bedellerinin Terkinine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ. Resmi Gazete, Sayı: 32201. (25 Mayıs 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/05/20230525-2.htm>

⁴ 7440 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunda Yer Alan Başvuru ve İlk Taksit Ödeme Sürelerinin Uzatılması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 7300). Resmi Gazete, Sayı: 32202. (26 Mayıs 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/05/20230526-1.pdf>

⁵ Hazine ve Maliye Bakanlığında: Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığı Elektronik Tebligat Sistemine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 32203. (27 Mayıs 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/05/20230527-11.htm>

⁶ Ticaret Bakanlığında: İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2023/7)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ. Resmi Gazete, Sayı: 32205. (29 Mayıs 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/05/20230529-3.htm>

⁷ Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumundan: Bankaların Net İstikrarlı Fonlama Oranı Hesaplamasına İlişkin Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 32202. (26 Mayıs 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/05/20230526-4.htm>

⁸ Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan: Doğal Gaz Piyasası Tarifeler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 32203. (27 Mayıs 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/05/20230527-3.htm>

⁹ Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumundan: Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Sermaye Yeterliliklerinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 32202. (26 Mayıs 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/05/20230526-5.htm>

